

■■■ KRONOLÓGIA ■

- 1216 Zenta első írásos említése.
- 1241 A tatárjárás következtében Zenta is elpusztul, ezt követően azonban sikerül megújulnia.
- A XIV. század második felétől** Zenta faluként (*villa*) a budai káptalan birtokába kerül, s a XV. század folyamán virágzó mezővárossá (*oppidum*) fejlődik vélhetően vásár- és piactartási kiváltságokkal, esetleg a céhes ipar alapjait is ekkor vetik meg.
1506. február 1. Zenta királyi városi rangot (*civitas*) kap ugyanolyan kiváltságokkal, mint amilyenek Szegedet illetik meg.
1513. május 15. A budai káptalan a zentai varga-, illetve szabócéh számára átírja és engedményezi az ugyanilyen szegedi céhek szabadalmait; a privilégiumok kiterjednek a csizmadiacéhra is.
- 1526 A Mohácsról győztesen elvonuló török had egy része a Tisza vidékét végigpusztítva Zentát is megsemmisíti.
1697. szeptember 11. A zentai csatában a török felett aratott győzelem következtében ez a vidék is felszabadul a török uralom alól.
- 1702–1741 A határőrvidéki korszak alatt az ipar is – bár inkább a háziipar szintjén – újjáéled.
1751. június 28. A Tiszai kiváltságos kamarakerület megalakítása. Egyidejűleg Óbecse, Zenta és Ókanizsa mezővárosi privilégiumokat kap (országos vásár- és hetipiactartás joga).



- 1740–1750-es évek** A vidék újratelepülése. Az új telepések között feltehetően iparosok is vannak.
- 1766** A korabeli adólajstrom szerint még csak 12 iparos működik állandó jelleggel a városban.
- 1771** A kerület tíz községében összesen 201 iparost írnak össze, ebből 26 céhbeli mester.
- 1776. február 26.** Jóváhagyják a zentai csizmadia-, szűcs- és szabócéh privilégiumait a bajai céh filiáléjaként.
- 1782–1783** A kerületben összesen 233 iparost írnak össze; ebből 59 Zentán működik.
- 1815** Négy új céh kap privilégiumot: a takácsoké, a csizmadiáké, a szűcsöké, valamint egy vegyes céh (bognárok, kovácsok, kötélverők és üvegesek).
- 1823** Az asztalosok, szíjgyártók, bocskorkészítők, lakatosok, esztergályosok és üvegesek vegyes céhe is privilégiumot nyer.
- 1824** Az ácsok és molnárok vegyes céhe szintén kiváltságokat kap. (Valamikor ebben az időben feltehetően a szabók is.)
- 1828** Az országos összeírás szerint Zentán 236 iparos van.
- 1836** Tűzvédelmi intézkedéseket hoznak, melyen belül részletekbe menően meghatározzák a céhek feladatait.





- 1851** Megjelenik az iparúzés feltételeit szabályozó utasítás, amelynek értelmében már Zentán sem alakítanak új céheket. A városban ebben az időben 8 céh működik: a csizmadia-céh, a szabócéh, a szűcsök céhe, a takácscéh, a kovácsok, bognárok és kötelesek vegyes céhe, az ácsok, kőművesek, malomácsok és molnárok vegyes céhe, az asztalosok, lakatosok, üvegesek és cserzővargák vegyes céhe, valamint a mészárosok, cipészek, bádogosok, fésűsök, késesek, mézesbábosok és sütészek vegyes céhe (ez utóbbi alakult meg legkésőbb).
- 1856** Szabályzatot hoznak az iparos- és kereskedő-inasok vasárnapi iskolájának működtetéséről.
- 1872** Az első ipartörvény kimondja a céhek megszűnését, helyettük ipartársulatok felállítását látja elő.
- 1874** Ebben az évben (esetleg már korábban) megalakul a Zentai Lábbelikészítő Ipartársulat.
- 1874. május 25.** Megtartja alakuló gyűlését a Zentai Egyesült Ipartársulat is.
- 1884** Az ebben az évben hozott új ipartörvény értelmében Zentán mint rendezett tanácsú városban meghozzák a törvény által megszabott új társulási forma, a Zentai Ipartestület alapszabályait.
- 1910** A városban 611 iparos működik.



■ ■ ■

■

■ ■ ■